

Οι Επαναστάτες

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ
ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ

Φτάνουμε σήμερα στην κατάληξη αυτής της συνοπτικής περιδιάβασης των απαρχών των ΗΠΑ, με βάση το βιβλίο «Μικρή ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών» (μτφρ. Ανδρέας Παππάς, εκδ. Πατάκη) του ιστορικού Τζέιμς Γουέστ Ντέιβιντσον. Η αφορμή, θυμίζουμε, για τα πέντε σημειώματα αυτής της εβδομάδας ήταν οι πρόσφατες εξελίξεις στον πολιτικό στίβο της Αμερικής, στη σκιά των κρίσιμων επικείμενων εκλογών τον ερχόμενο Νοέμβριο.

Είδαμε πως η ισχυρή χριστιανική παράδοση, η διακριτή πολιτική εξουσία, η σκληρή δουλειά και ο στόχος της ευημερίας, μέσω του απάνθρωπου θεσμού της δουλείας σε μεγάλο βαθμό, αποτέλεσαν βασικά κομμάτια της θεμελίου λίθου των ΗΠΑ. Μένει κάτι ακόμα: η επίτευξη της ανεξαρτησίας τους ως αυτόνομου, ελεύθερου κράτους.

Η αποσπασματική μας αφήγηση θα κλείσει με έναν πόλε-

μο, αυτόν που ο Ντέιβιντσον χαρακτηρίζει «πρώτο πραγματικό παγκόσμιο πόλεμο» στην Ιστορία. «Ξεκίνησε το 1754, με μερικές δεκάδες στρατιώτες κουλουριασμένους στο άγριο τοπίο του Οχάιο. Τη σπίθα του πολέμου άναψε ένας αντισυνταγματάρχης μόλις 22 ετών, από τη Βιρτζίνια. Επειτα από τριάντα πέντε χρόνια, θα γινόταν ο πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ, αλλά νωρίς εκείνο το πρωινό του Μαΐου ο Τζορτζ Ουάσινγκτον κάθισε σκυφτός στην προεξοχή ενός βράχου που έβλεπε στο στρατόπεδο των Γάλλων».

Ο Επταετής Πόλεμος (1756-63), όπως έμελλε να γίνει γνωστός, αποτέλεσε την κορύφωση των ευρωπαϊκών ανταγωνισμών για την κυριαρχία στη Βόρεια Αμερική», σημειώνει ο Ντέι-

βιντσον. Ο πόλεμος αυτός θα έληγε με ήττα της Γαλλίας από τη Βρετανία. «Η Γαλλία εγκατέλειψε όλα τα εδάφη της στη Βόρεια Αμερική, αν και η Βρετανία της επέτρεψε να διατηρήσει τα πλούσια σε παραγωγή ζάχαρης νησιά, τα δουλεμπορικά λιμάνια της στην Αφρική και τους εμπορικούς σταθμούς της στην Ινδία. (...) Ομως ο πόλεμος, όπως και τόσοι άλλοι πόλεμοι στην Ιστορία, είχε οδηγήσει τον νικητή σχεδόν στη χρεοκοπία. Πώς θα κατάφερνε η Βρετανία να αποπληρώσει τα τεράστια χρέη της; Πώς θα μπορούσε να διαχειριστεί τις νέες κτήσεις της στη Βόρεια Αμερική, γεμάτες από Γάλλους και Ινδιάνους, ασυνήθιστους να δέχονται εντολές από Βρετανούς; Ήδη Αμερικανοί άποικ-

κοί έσπευδαν να διασχίσουν τα Απαλάτσια όρη για να αποικίσουν την περιοχή του Οχάιο».

Με τη λήξη του Επταετούς Πολέμου, επήλθαν σαρωτικές αλλαγές στις αποικίες και οι περισσότεροι άποικοι δεν ήθελαν να έχουν καμία σχέση με τη Βρετανία, ούτε με το κοινοβούλιο ούτε με τον βασιλιά. Οι Βρετανοί των αποικιών αντιδρούσαν ακριβώς επειδή ήταν Βρετανοί. «Διεδικούσαν τα ίδια “δικαιώματα και ελευθερίες” με τους ομοεθνείς τους». Και δεν τα είχαν.

Θα επανέλθουμε σε αυτή την ιστορία και στο συγκεκριμένο βιβλίο όταν θα πλησιάζουν οι μέρες των αμερικανικών εκλογών. Θα αφήσουμε τους Αμερικανούς επαναστατημένους και ανεξάρτητους, στην αυγή μιας νέας εποχής. Είναι ειρωνικό, αλλά σήμερα μοιάζουν να βρίσκονται στον αντίποδα εκείνης της περιόδου. Η ομοψυχία των λίγων αποίκων φαντάζει με όνειρο μπροστά στη σημερινή διχασμένη Αμερική.